

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพลังอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตรโรคธาลัสซีเมีย

สายสุณี ทองสัมฤทธิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2548

ISBN 974-502-626-3

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ สายสุณี ทองสัมฤทธิ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จินตนา วัชรสินธุ์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มณีรัตน์ ภาณุรูป)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ์ เดียวอิสระ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จินตนา วัชรสินธุ์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มณีรัตน์ ภาณุรูป)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ์ เดียวอิสระ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รชนี สรรเสริญ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วริยา วชิราวัฒน์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 14 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2548

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา วัชรสินธุ์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณีนันท์ ภาณุรูป และรองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ์ เดียววิเศษ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำปรึกษาและช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นอย่างดี รวมทั้งสนับสนุนให้กำลังใจและเอาใจใส่เป็นอย่างดีแก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชณี สรรเสริญ และคณะกรรมการสอบปากเปล่าทุกท่านที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคุณศรีรัตน์ คุ่มสิน คุณสุจิตา ศิลการยทรัพย์ คุณรัตนา ตำราญใจ และจุฑารัตน์ เทียมวรรณ ที่อนุญาตให้นำเครื่องมือมาดัดแปลงแก้ไขเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือ

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลนพรัตนราชธานี ผู้อำนวยการโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช รวมถึงผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา พี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อนร่วมงานและเพื่อนปริญญาโทสาขาวิชาการพยาบาลครอบครัวทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน อีกทั้งเป็นกำลังใจอันยิ่งใหญ่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี

สายสุณี ทองสัมฤทธิ์

45922895: สาขาวิชา: การพยาบาลครอบครัว; พย.ม. (การพยาบาลครอบครัว)

คำสำคัญ : พลังอำนาจ/ มารดาผู้ดูแลบุตรโรคธาลัสซีเมีย

สาขานี้ ท่องสัมผัส: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพลังอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตร

โรคธาลัสซีเมีย (FACTORS AFFECTING EMPOWERING OF MOTHERS CARING FOR

THEIR THALASSEMIC CHILDREN) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: จินตนา วัชรสินธุ์, Ph.D.,

มณีรัตน์ ภาณุรูป, ปชด., วรณี เดียววิเศษ, Ph.D. 104 หน้า. ปี พ.ศ. 2548. ISBN 974-502-626-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพลังอำนาจของมารดา

ผู้ดูแลบุตรโรคธาลัสซีเมีย กลุ่มตัวอย่าง คือ มารดาผู้ดูแลบุตรโรคธาลัสซีเมีย จำนวน 120 คน

ซึ่งคัดเลือกโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จากแผนกมารเวชกรรม โรงพยาบาลพระนครราชธานี และ

โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

แบบประเมินพลังอำนาจของมารดา แบบสอบถามบทบาทหน้าที่ในครอบครัวของมารดา

แบบประเมินสัมพันธภาพในครอบครัว แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2548 จนถึง 30 มิถุนายน พ.ศ. 2548

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression)

ผลการวิจัยพบว่า

1. มารดาผู้ดูแลบุตรโรคธาลัสซีเมียมีพลังอำนาจอยู่ในระดับสูง

2. บทบาทหน้าที่ในครอบครัวของมารดาและสัมพันธภาพในครอบครัวเป็นปัจจัยที่

สามารถร่วมกันทำนายพลังอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตรโรคธาลัสซีเมีย ได้ร้อยละ 51.70

($R^2 = .517, p < .05$)

45922895 : MAJOR: FAMILY NURSING; M.N.S. (FAMILY NURSING)

KEYWORDS: EMPOWERING/ MOTHERS CARING FOR THEIR THALASSEMIC CHILDREN

SAISUNEE THONGSUMRIT: FACTORS AFFECTING EMPOWERING OF MOTHERS CARING FOR THEIR THALASSEMIC CHILDREN. THESIS ADVISORS: JINTANA WACHARASIN, Ph.D., MANEERAT PAKTOOP, Ph.D., WANNEE DEOISRES, Ph.D. 104 P. 2005. ISBN 974-502-626-3

The purpose of the research was to study factors affecting empowering in mothers caring for their thalassemic children. A simple random sampling method was used to recruit 120 mothers caring for their thalassemic children from the Pediatric Department of Nopparat Hospital and Phumipoladulyadret Hospital. The research instrument consisted of personal data, empowering of mothers, family functioning of mothers, family relationship and social support questionnaires. Data collection ranged from April 1, 2005 to June 30, 2005. Stepwise multiple regression was employed to analyze the data.

The results of the study were as follows:

1. The empowering of mothers caring for their thalassemic children was at the high level
2. Family functioning of mothers and family relationship were factors that predicting the empowering of mothers caring for their thalassemic children approximately 51.70 % ($R^2 = .517, p < .05$)

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ตัวแปรในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
โรคธาลัสซีเมียในเด็ก.....	11
ผลกระทบของโรคธาลัสซีเมียต่อเด็ก.....	16
ผลกระทบของบุตรป่วยด้วยโรคธาลัสซีเมียต่อมารดา.....	17
การดูแลบุตรที่ป่วยด้วยโรคธาลัสซีเมียของมารดา.....	19
แนวคิดพลั้งอำนาจของมารดาในการดูแลบุตรที่ป่วยด้วยโรคธาลัสซีเมีย.....	21
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพลั้งอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตรโรคธาลัสซีเมีย.....	26
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	45
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	47
4 ผลการวิจัย.....	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	57
สรุปผลการวิจัย.....	57
อภิปรายผล.....	58
ข้อเสนอแนะ.....	64
บรรณานุกรม.....	66
ภาคผนวก.....	75
ภาคผนวก ก.....	76
ภาคผนวก ข.....	78
ภาคผนวก ค.....	84
ภาคผนวก ง.....	99
ภาคผนวก จ.....	101
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	104

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของมารดาผู้ดูแลบุตร โรคธาลัสซีเมีย จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ($n = 120$ คน).....	50
2 จำนวนและร้อยละของเด็กโรคธาลัสซีเมีย จำแนกตามอายุ ระดับความรุนแรงของโรค จำนวนครั้งของการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล.....	52
3 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของบทบาทหน้าที่ในครอบครัวของมารดา สัมพันธภาพในครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และพลังอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตร โรคธาลัสซีเมีย.....	53
4 ระดับพลังอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตร โรคธาลัสซีเมีย.....	53
5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) แสดงค่าความสัมพันธ์ตัวแปรที่ศึกษา.....	54
6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คอลลอยพหุคูณระหว่างตัวทำนายกับพลังอำนาจของมารดาผู้ดูแลบุตร โรคธาลัสซีเมีย ($n = 120$).....	55

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University